

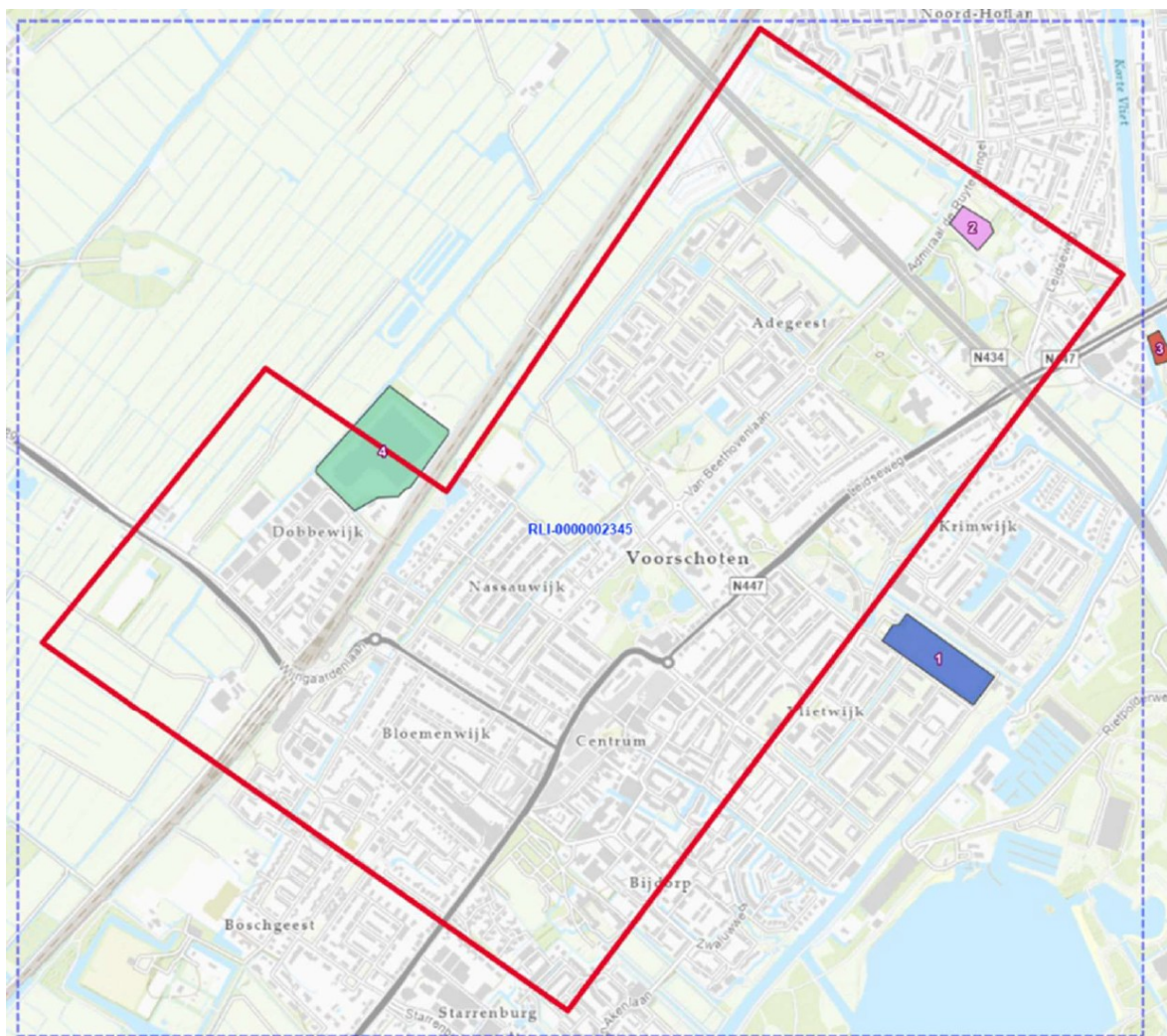
Nr. 65 Informatiebrief

Zaaknummer: Z/25/095026
Documentnummer: 494060
Datum: 14-07-2026 / verzonden: 14-07-2026
Onderwerp: Ontwikkelingen onderstation 50/10kV Liander
Portefeuillehouder: Wethouder Mieremet
Bijlage(n): Nee

Geachte Raad,

Er zijn veel ontwikkelingen gaande op het elektriciteitsnet, van een opgave voor het bouwen van nieuwe huizen die allemaal op het stroomnet moeten worden aangesloten, tot ontwikkelingen op het gebied van de energietransitie. Deze ontwikkelingen maken dat het bestaande 50/10kV-onderstation (OS) Leiden Zuid-West de maximale capaciteit heeft bereikt. Om de belastinggroei op het stroomnet te kunnen opvangen, zijn uiteindelijk twee nieuwe 50/10kV onderstations in het voedingsgebied van OS Leiden Zuid-West noodzakelijk. Liander bouwt een nieuw onderstation in Leiden in het te ontwikkelen gebied Vlietzone-midden (OS Leiden Vlietzone). OS Leiden Vlietzone zal in eerste instantie het gehele voedingsgebied overnemen. Echter, op basis van de huidige inzichten van Liander, zullen in de nabije toekomst op dit onderstation onvoldoende velden (lees: stopcontacten) beschikbaar zijn om alle groei op te vangen. Voor een toekomstbestendig elektriciteitsnet is het dus noodzakelijk om ook een nieuw OS in Voorschoten te bouwen. Er ontstaan door dit onderstation meer mogelijkheden om de distributienetten te versterken en nieuwe klanten aan te sluiten. Het onderstation is dus een essentiële schakel om netcongestie te bestrijden.

Met deze informatiebrief informeert het college de raad over de recente ontwikkelingen rond het onderzoek van Liander over de vier mogelijke locaties voor het te bouwen onderstation van Liander. De vier locaties die onderzocht zijn (op volgorde van Figuur 1); IJsbaan (1, blauw), Sint Nicolaespark (2, paars), langs de korte Vliet/Hofweg (3, rood) en Dobbewijk (4, groen). Deze locaties worden in deze brief in chronologische volgorde van het onderzoek beschreven.

Figuur 1: In rood het zoekgebied voor het onderstation en in kleur de onderzochte locaties.

Dobbewijk (4)

Liander heeft onderzocht of de locatie in de Dobbeweg ruimtelijk en technisch geschikt is, maar concludeert dat dit niet het geval is. Door de ingesloten ligging tussen water, spoor en particulier terrein is er nauwelijks ruimte om de benodigde 22 middenspanningskabels aan te leggen. Ook technisch zijn er maar weinig haalbare tracés, waardoor de oplossing ingewikkeld, duur en niet toekomstbestendig wordt. Ook voor de gemeente is deze locatie niet wenselijk, omdat het onderstation op deze locatie ruimte zou innemen die nu beschikbaar is om bedrijvigheid te ontwikkelen. Daarom is gezamenlijk besloten om dit gebied niet verder mee te nemen in het onderzoek voor het onderstation.

IJsbaan (1)

Liander heeft de locatie bij de IJsbaan onderzocht en beoordeelt deze vanuit technisch oogpunt als de meest optimale plek voor een nieuw onderstation, onder andere vanwege de goede inpasbaarheid van kabeltracés en de robuustheid voor de toekomst. De gemeenteraad heeft deze locatiemogelijkheid bij vaststelling van de Omgevingsvisie op 1 oktober 2025 met amendement 364 geschrapt. Daarnaast zijn er concrete ruimtelijke plannen voor de IJsbaan, namelijk de ontwikkeling van een multifunctionele combibaan voor schaatsen en skeeleren. Voor deze ontwikkeling heeft het college op 9 december 2025 tevens subsidie verleend. Voor het gebruik van de ruimte naast de combibaan zijn er nog verschillende mogelijkheden. Het ingediende burgerinitiatief voorziet in de aanleg van het Vlietpark naast de combibaan, met groen, waterberging en recreatieve functies. Over dit burgerinitiatief is bestuurlijk nog geen besluit genomen. Door deze ontwikkelingen is de locatie voor het college niet langer wenselijk om het onderstation op te situeren. Gezamenlijk is met Liander besloten deze locatie voor nu niet te betrekken bij nader onderzoek.

Langs de korte Vliet/Hofweg (3)

Het vorige college heeft een duidelijke voorkeur uitgesproken om de maatschappelijke voorzieningen aan de Hofweg te bundelen: het onderstation (stroom), het warmteoverdrachtstation (WOS, warmte) en de gemeentewerf (afval). Door deze voorzieningen te combineren ontstaat mogelijk een efficiënter ruimtegebruik, omdat ze elkaar kunnen versterken en samen minder oppervlak nodig hebben. Dit zorgt ervoor dat er in de rest van de gemeente meer ruimte beschikbaar blijft voor woningbouw, bedrijvigheid en groen.

Figuur 2: Beoogde indeling locatie langs de korte Vliet/Hofweg

Lange tijd heeft Liander aangegeven dat het technisch niet haalbaar was om het onderstation te plaatsen aan de Hofweg/langs de Korte Vliet. Deze stelling werd echter niet onderbouwd met een technisch onderzoek, waar de gemeente om had gevraagd. In eerste instantie wilde Liander dit onderzoek ook niet uitvoeren, omdat zij aangaven de uitkomst al te weten en omdat er bij het engineeringsteam onvoldoende capaciteit was om het uit te voeren. Op nadrukkelijk verzoek van de gemeente heeft Liander dit onderzoek alsnog uitgevoerd. Dit onderzoek heeft zich uitsluitend gericht op de technische mogelijkheden en beperkingen van deze locatie. Er is dus geen rekening gehouden met financiële of andere factoren die de aanleg van kabels zouden kunnen beïnvloeden.

Uit het onderzoek van Liander blijkt dat het technisch mogelijk is om het onderstationsgebouw zelf op deze locatie te bouwen. Ook is het mogelijk om de verbinding te maken met het onderstation in Hazerswoude-Rijndijk. Het knelpunt zit echter bij de 22 middenspanningskabels die vanuit het station naar de eindgebruikers moeten worden aangelegd. In het onderzoek is Liander uitgegaan van een 'best case' scenario waarin het water tussen het WOS en het onderstationsgebouw gedempt is en het WOS geen invloed heeft op het inpassen van de kabels. Vier kabels richting Leiden vormen geen probleem. De overige 18 kabels, richting de wijken in Voorschoten, geven wel inpassingsproblemen. In het meest gunstige scenario kunnen daarvan maximaal 14 kabels worden gerealiseerd. Dit betekent dat minder dan 80% van de capaciteit van het onderstation benut kan worden. Voor Liander is dit onacceptabel, en ook voor de

gemeente is dit niet wenselijk, omdat de netcongestie hierdoor niet of slechts beperkt wordt opgelost en een tweede onderstation op den duur nodig is in Voorschoten. Dit heeft directe en langeretermijn gevolgen voor woningbouw, nieuwe projecten en bedrijvigheid in Voorschoten.

Op basis van het onderzoek van Liander heeft de gemeente gezamenlijk met Liander besloten deze locatie niet verder te onderzoeken als voorkeurslocatie voor het onderstation. Door deze beslissing blijft een mogelijke locatie over.

Sint Nicolaespark (2)

De locatie Sint Nicolaespark zou geschikt kunnen zijn voor de plaatsing van het onderstation. Deze locatie is tot op heden niet diepgaand onderzocht, omdat de voorkeur van de gemeente bij de locatie Hofweg lag en de voorkeur van Liander uitging naar de locatie IJsbaan. Nu deze beide zijn afgevallen als voorkeurslocatie, gaan Liander en de gemeente locatie Sint Nicolaespark verder onderzoeken op haalbaarheid. Voor dit nieuwe onderzoek is tijd nodig. De verwachting is dat aan het eind van dit jaar het onderzoek naar deze locatie afgerond kan worden om een definitieve voorkeurslocatie aan te wijzen.

De locatie kent ook aandachtspunten; er is sprake van vervuilde grond door een voormalige provinciale stort, het gebied valt binnen een landgoedbiotoop waarvoor afstemming met de provincie nodig is en de nabijheid van woningen vraagt om een zorgvuldig participatieproces met omwonenden. Daarnaast wordt binnen de gemeente gekeken naar mogelijke koppelkansen met andere opgaven, zoals rioolvervanging in Noord-Hofland en de renovatie van het skatepark.

Conclusie onderzoek

Op basis van de recente ontwikkelingen en het reeds uitgevoerde onderzoek, blijft er van de vier initiële opties, nu één potentiële locatie over voor het onderstation: het Sint Nicolaespark. Deze locatie biedt mogelijkheden om de energie- en warmtetransitie slim te combineren, maar vraagt vanwege de aanwezige ruimtelijke- en omgevingsaspecten nog om nadere uitwerking en een haalbaarheidsonderzoek. Daarom kan er op dit moment nog geen definitieve locatie worden aangewezen. Het college wil voorkomen dat een locatie als voorkeur wordt vastgesteld, terwijl later blijkt dat realisatie niet mogelijk is. Het college kiest daarom voor een zorgvuldig proces en wil nu eerst de vierde locatie goed laten onderzoeken. Het college zal de resultaten van het onderzoek, ongeacht de uitkomst, voorleggen aan de gemeenteraad inclusief een voorstel voor het vervolg.

Vervolg stappen

Op 24-9-2026 staat het raadsbesluit over de locatie van het onderstation geagendeerd op de LTA. Omdat het onderzoek naar een geschikte voorkeurslocatie langer duurt dan oorspronkelijk

gedacht, is meer tijd nodig om de onderzoeken af te ronden. Om deze reden heeft het college het presidium te verzocht de LTA te wijzigen en het raadsbesluit over het onderstation te verzetten naar Q1 2027.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

E.A. van Wattingen,
gemeentesecretaris

mw. drs. N. Stemerding,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.